

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine: Italijanska kraljevina: Celo leto Lir 10.—
Pol leta Lir 5.— Tri mesece Lir 2.50 En mesec Lir 1.—

Oglasi: Oglasi na drugi strani Lir 1.— za vrsto. — Mali oglasi Lir 0.05 za besedo. — Znižane cene za letne naročnike.

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Demobilizacija svetovne vojske

Polagoma se vidi v megljeni bodočnosti pojemanje vojnega duha in razmer. Naznanja to bodočnost vedno manjše zanimanje za vojna vprašanja, opuščanje puštolovskih vojnih poskusev, spravljalnost nemške države, padanje cen, zboljšanje denarnega kurza in druge take okoliščine, ki so velikega pomena za naše gospodarstvo in politiko.

Tudi resko vprašanje, ki se je še pred kratkim naravnost strastno razpravljalo, se bliža trenutku, ko pade definitivno pod klop.

Pogodba, ki je bila v tem oziru ravnokar sklenjena med Italijo in Jugoslavijo res ne napaja z zadoščenjem to stranske in onstranske nacionaliste, toda kaj se hoče? Konečno vendar ni bilo drugega izhoda, kakor zagajati si sodelovanje vseh treh činiteljev, ki so zainteresirani v reskem vprašanju in ki so Jugoslavlani, Italijani in Renci.

Dogovor je sklenjen tudi le za kratek rok desetih let. V tem roku bi moralo dospeti pomirjenje in hladno preračunjene vzajemnih interesov do take višine, da bi bilo mogoče ustvariti nekaj stalnega.

V tej dobi bi se moglo tudi ukreniti potrebne korake, da se onemogoči popolno propast tržaške luke in prouči nov trgovski promet, ki izide iz novega političnega ustroja Srednje Evrope.

Čeravno smo bili do pred kratkim prav nezaupljivi glede povoljive rešitve reškega vprašanja, moramo pa danes odkrito priznati, da sta se postavili italijanska in jugoslovanska vlada na stališče, ki odpira pot nadam in naša največja nada je pač vedno le mir.

Saj vemo pač vsi, da le v miru si zamoremo zaceliti rane, ki nam jih je zaskala vojna in da edino v mirovnih razmerah bomo mogli razviti naš gospodarski in politični program kot Slovenci pripadajoči italijanski kraljevini.

Danes dežela ni še vpostavljena, a vendar vidimo polagoma dvigovati se hišice iz porušenih tal in — lahko rečemo, — v doglednem času zgine iz naše dežele vsak sled vojne. Tudi pri nas ginevajo torej počasi vojni spomini in nadejamo se za vslej, kajti nihče, niti vojni dobičkarji, se niso mogli upreti časovnemu razvoju, ki je prinesl seboj celó padanje cen.

Podanje cen bi bilo naj gotovejše znamenje, da je svet res na potu k popolnemu pomirjenju. Znači pred vsem, da se spekulacije z zadrževanjem blaga neob-

nesejo več. Grozni nakupi vsakovrstnega blaga, so spravili iz prometa potrebno množino krožečega denarja, kar se danes maščuje v tem, da kdor je zabil denarje v spekulacije, stoji danes pred prazno blagajno in mora nižati cene, ako hoče priti do za življenje neobhodno potrebnega blaga.

Ako si delavec kompromisnim potom ustvari življensko možnost brez revolucije, lahko pričakujemo padanje cen tudi vsem tovarniškim izdelkom.

Edino jedno vprašanje je še pekoče in prav za prav odločilno: «kruha». Dokler se cena kruha ne zniža, ne more tudi delavec znižati svojih zahtevkov in posledno se tudi valuta ne more pospeti do prejšnje visokosti.

V tem pogledu nas zmore rešiti edino vzhod; Rusija, Rumunija, Ogersko, Jugoslavija, ki do danes še ničesar ne izvažajo, ker pokrivajo komaj lastne potrebščine.

Kakor hitro pa nas pričenejo zalagati te države in se otresemo ameriških kupčij, nimamo nikakega povoda dvomiti na povratek boljših, četudi ne prejšnjih časov.

Toda gotovi smo, da z gospodarsko ureditvijo, se vredi tudi vsa mednarodna valuta in da se ustvari nekako ravnotežje slično onemu pred vojno.

Da pridemo čim brže do tega cilja, ni nam treba drugega, kakor posegniti z delavno močjo v življenje in izkoristiti politične in gospodarske okoliščine, v katerih živimo.

Četudi mnogo od nas ne bode videlo zdatno boljših časov, bode vendar storjeno mnogo za naše potomce, ki bode nadaljevali naše rekonstruktivno delo, dokler se svet zopet ne pogrezne v nove strahote, ki bodo končno pač iztrebile človeško pleme, ako je to njegova osoda in kazen.

Avtonomija ali ne?

Ako čitaš naše lokalne liste, bodisi slovenske ali italijanske, vsi so si jedini v tem, da mora pri nas ostati avtonomija.

Toda jedno stvar pogrešamo pri vseh, kakova naj bi bila ta avtonomija? Najbolj jasni so v tem oziru domači konservativci, ki pravijo: Dobro je bilo, kakor je bilo, in radi tega naj ostane naša deželna in občinska avtonomija popolnoma v starem okvirju.

Kaj si mislijo o tem gospodje republikanci, ne vemo. Domačevamo pa iz raznih besedi, ki so jih izustili republikanski veljaki, da se današnja ali bo-

lje predvojna avtonomija nikakor ne more slagati z njihovimi nazori, ki z prav za prav popolnoma idealni.

Na načelo Pajer-Gregorčičevega sistema „Do ut des“, toliko meni, toliko tebi, bi menda gotovo ne pristali. Tudi je zgrajen ves njihov program popolnoma na etični podlagi, kar potrjuje posebno govor Franchetti-ja prošlo nedeljo v Trstu. Isti je namreč razločno povedal, da se je bila svetovna vojna za ideal mednarodnega sporazuma in človeške svobode.

V principu te svobode je zakopana tudi avtonomija, to je samodločba posameznika kakor tudi onih skupin, ki iz gospodarskih in političnih ozirav ne morejo brez velike škode preleviti svoje kože čez goro in prilagoditi se veliki italijanski akcentracijski politiki, ki bi lahko popolnoma zbrisala naravni značaj naše dežele.

Potentakem je republikansko stremljenje po avtonomiji bolj strah pred akcentracijo, nekaka sredobežnost pred italijanskim upravnim sistemom, kakor pa pravno poznanje bivše avstrijske avtonomije. Republikanci se očitno nahajajo popolnoma v toku italijanskega pokreta za decentralizacijo, ki pa nima z našo avtonomijo seveda popolnoma ničesar opraviti.

Jako interesantno bi bilo vprašati jih, je-li bi bili zadovoljni s sedanjim volilnim sistemom, ki sloni popolnoma na stari podlagi stanovskih privilegijev. Menda bi za to vrsto avtonomije ne zvalili nobenega republikanskega zajca iz gnezda.

Druge italijanske skupine menda niso preveč navdušene ne za staro ne za novo. Za to pa tudi od njih strani ni nobene jasne besede. To si tudi lahko tolmačimo pri vseh onih strankah, pri katerih prevladuje nacionalistično čustvovanje.

Za nacionalista kot takega je pokrajinska avtonomija le postranska zadeva.

Sedaj se pojavlja tudi slovenski nacionalizem v posebni vrsti avtonomije. Petorica v italijanskem parlamentu je dovolj jasno namignila, čemu bi rabila avtonomija. Razven tržaškega zaledja, ki rabi avtonomnega gospodarskega razvoja, da ne podleže gospodarskemu uplivu Italije, je v ostalem avtonomija obrambno sredstvo za ohranitev slovenskega nacionalizma oziroma pripravno sredstvo, ki naj vodi k popolnemu svobojanju Slovencev Julijske Benečije izpod italijanskega gospodstva.

Avtonomija naj bi takorekoč posvetila slovenski iredentizem Julijske Benečije in mu dala zakonito podlago.

To so pa tudi Italijani takoj razumeli, vsled česar bodo pogajanja za ustvarjenje nekakega modus-a vivendi sila težavna.

Slovenska petorica je takorekoč italijansko javnost opozorila na svojo politiko, ki vodi naravnost in očitno k reviziji rapalske pogodbe.

Menda pa so si italijanski činitelji te odkritosrčne izjave

prav dobro zapisali za ušesa, ki bodo odslej še bolj gluha za avtonomijo, kakor kedaj poprej.

Ako so to diplomatični talenti Wilfana in Ščeka, da napravljajo po celi Italiji slabo razpoloženje za Slovence, potem res ne vemo, po kateri poti hočejo pomagati vollicem.

Ali pa je smatrati to le kot nekaka «potegnitev» Slovencev in Italijanov? Saj na drugem mestu trdè Slovenski poslanci v Montecitoriu, da so prišli sodelovat in da se bodo vdeležili vseh vprašanj, ki so življenskega pomena za Italijo in posredno tudi za nas.

Bližnja bodočnost nam odkrije vse mahinacije slovenske politike «Edinčarjev».

Pogajanja radi vzhoda

Zadnje dni so se vršile med zavezniki v Parizu zopet važne izmenjave vidikov glede vprašanj, ki se pojavljajo na daljnem vzhodu.

Anglo-ruski in rusko-poljski spor je bil rešen v devetih mesecih, s turškimi in grškimi vprašanjem pa imajo zavezniki mnogo opravka, ker so vsi v tem vprašanju zainteresirani.

Značilno je, da se Grki ne morejo pospeti do nobenega kredita več. Niti slovesno oznanjena nova ofenziva Grkov proti kemalističnim četam v Mali Aziji, ni mogla zaveznika zadovoljiti.

Z vso gotovostjo se lahko trdi, da mora igrati vmes veliko vlogo turška diplomacija, kajti zavezniki opuščajo vedno bolj nado, da bi se mogla izrabiti Grška za nekako predstražo in izrazito prihaja na dan načrt, da bi se s Turki naravnost sklenil nekak kompromis.

Govori se že, da bi se pustilo Turčiji izhodišče na morje, da bi se ustvarilo v ta namen v zaledju mesta Smirne avtonomno državo, da bi se tudi v Traciji skrčilo meje Grčiji, da bi se napravilo med Turčijo in Grčijo nekak nevtralen pas, v Odrinu pa avtonomno vlado s posebnim pravilnikom pod nadzorstvom zaveznikov.

V znamenja takega poteka pogajanj so seveda Grki morali ustaviti vsako ofenzivo proti turškim četam in so se pomaknili celó nazaj na izhodišče češ, da se bolje pripravijo za «odločilen udarec».

V resnici pa se vrši to zavlačevanje le v pričakovanju daljnjih zavezniških odločitev.

Za enkrat, tako se glasé poročila, niso prišli zavezniki še do nikakega zaključka. Radi tega se misli splošno, da skliče ponovno vrhovni zavezniški svet, da uredi te in druge zadeve, med katerimi je najvažnejše vprašanje Gorenje Šlezke, kamor se mir še nikakor ni povrnil, ampak divjajo po deželi poljski ustaši, nemški dobroljci in seveda še drugi četaši, ki danes lahko ribarjlo v motnem, ne da bi se jim bilo treba bati kake roke «človeške pravice».

Italijanska zbornica

Italijanska zbornica se nahaja še vedno pod vtisom otvoritvenega govora. Prijavilo se je že mnogo govornikov.

A predno preidemo na najmarkantnejše govore, je vredno vrniti se k incidentu med fašisti in komunisti. Kakor smo že v zadnji številki poročali, so fašisti vrgli Misianija iz zbornice in postavili bajé odločno vprašanje, ali ima zginiti iz zbornice «ubeznik» ali «fašisti».

Prišlo je do pravcatih pogajanj med komunisti in fašisti. Na komunistični strani je vodil pogajanja Bombacci. Res je tudi prišlo do kompromisa v smislu, da se dovolj Misianiju povratek v zbornico, toda edino pod pogojem, da poda poslansko prisego in na to takoj zapusti Rim.

Temu dosledno jo Misiano tudi podal prisego, na kar so ga spremljali tovariši na zrak. Toda pred zborniško palačo je prišlo takoj do bunkanja med komunisti in fašisti. Misiano jo je pa naglo ubral proti postaji za namenom, da odpotuje v Rusijo.

Eden prvih govornikov je bil sardinski poslanec Orano. V jako značilnih besedah je povdarjal potrebo upravne reforme Italije v obliki pokrajinskih avtonomij.

Rekel je, da Italija ječi pod do pičice kopirano upravo francoske revolucije, ki do danes ni doživela nikake reforme v italijanskem duhu. Z živimi besedami je dokazoval potrebo, da se vpošteva tudi v Italiji pokrajinske značaje in je dokazoval ogromne žrtve, ki jih zahteva akcentracijska politika od posameznih dežel, ki se vidijo po tej politiki ovirane v svojem razvoju.

Ravno iz govora tega učenjaka in piodovi tega pisatelja je tudi razvidno, kako se izbujata tudi v naj oddaljonejšem kotu Italije zanimanje za avtonomije, ki se pojavlja v Italiji kot sredobežnost od rimske politike.

Menda bode naša dežela pri takem razpoloženju res lažje ohranila svojo avtonomijo, kajti že isti govornik je povdarjal potrebo, da se mora tudi novim pokrajinam priznati vsaj oni del avtonomije, ki je nerazdružljivo spojen z oblogostanjem in čustvovanjem novih dežel.

Ako opustimo radi pomanjkanja prostora, kar so govorili socialisti na naslov vlade in fašizma, ne moremo pa preiti čez prve govore Slovencev in Nemcev.

Izmed Nemcev se je oglasil k besedi poslanca Walter, ki je povdarjal sicer krivičnost mirovne pogodbe, toda odločno izjavil, da so prišli nemški poslanci v Rim z namenom, da bodo sodelovali. Stavil je tudi formalni predlog, da bi se smelo rabiti v italijanskem parlamentu nemški jezik. O kakem nemškem navdušenju

za kronski govor ni mogoče trditi. Radi tega bode glasoval proti kronskemu govoru.

Na-to povzame besedo naš poslanec Wilfan. Če je bilo sploh mogoče potuhtati nesrečnejši govor, ga je uganil to pot Wilfan sam.

Kakor sršen s pravcatim avstrijskim mišljenjem se je vrgel v ofenzivo proti italijanskemu narodu.

Zahteval je pred vsem za se in svoje slovenske tovariše pravico rabe slovenskega jezika kakor so svojedobno rabili Francozi svoj jezik, namreč v dobi, ko je spadala Savojska še pod Italijo do leta 1859.

Na to je seveda hotel povdarjati kake velikanske krivice se gode v Julijski Benečiji Slovence, ki tvorijo večino avtohtonega prebivalstva.

Pri tem pa je tako netaktno govoril, da ga je moral zborniški predsednik in pozneje Giolitti sam zavrnuti.

Fašisti in za njimi skoro vsa zbornica je zagnala strašen hrup, ko je pričel Wilfan napadati celó italijansko armado.

Wilfan je bil večkrat prekinjen in se je izgovarjal na očitanja ministerskega predsednika, da se ni dobro izrazil v italijanskem jeziku, da pa nikakor ni hotel žaliti italijanskega naroda.

Tako je Wilfan sam pod vtisom hrupa, ki ga je povzročil v zbornici njegov govor, začel jemati besede nazaj in s tem seveda napravil še zalostnejšo figuro, kakor če bi vstrajal v svojem govoru, ki si ga je poprej pač gotovo spisal.

Sedaj pa si lahko mislite kake posledice bodo imele te besede za nadaljno slovensko politiko v Julijski Benečiji.

Gotovo je šel Wilfan v italijanski parlament, kakor so hodili prej naši poslanci na Dunaj. Ko so govorili naši poslanci v dunajskem parlamentu se nihče ni zmenil za njihove govore. Stenografi so govor kopirali in natisnili v parlamentarnih zapisnikih.

Wilfan gotovo ni vpošteval dejstva, zakaj so ga poprej izprašali časnikarji glede njegovih političnih namenov, še manj pa je morda mislil, da je čakala vlada in parlament z največjo napetostjo kaj pcreče v svojem prvem govoru.

Wilfan jim je v tem pogledu šel naravnost v past. Povedal jim je baš to, kar so nacionalisti hoteli slišati, da opravičijo svoj nastop proti Slovence v Julijski Benečiji. Tako so si naši poslanci stekli takoj obilne zasluge za Slovence v Julijski Benečiji.

Wilfanov govor postane sedaj zgodovinski. Italijani se bodo vedno in vedno sklicovali nanj, kedar bodo prišli Slovenci s svojimi narodnimi aspiracijanci.

Tri četrtino italijanskega parlamenta je spravil Wilfan proti slovenskemu narodu v Julijski Benečiji. Tako malo poznajo naši slovenski poslanci lastno in italijansko duševnost, da so jo takoj zaigrali in spravili slovensko politiko v obupen položaj.

Mesto kruha dobe Slovenci po zaslugi svojih zastopnikov kamenje in mesto toli zaželjene avtonomije, bodo ječali pod akcentrujočo politiko, v kateri

bode morala tudi Julijska Benečija žrtvovati svoj starodavni značaj.

Sedaj pa lahko vidiš slovenski kmet in delavec, kam te tira politika onih, ki so ti obetalji svobodo, ako jih voliš plebiscitarno.

Še par takih govorov naj izusté naši zastopniki v Rimu in naša osoda je zapečatená. Še nikoli se ni slišalo, da bi šibkejši napadal močnejšega, ampak «Ekleziast» sam pravi v starih zgodbah «Modri človek se skriva, kedar vidi nevarnost, tepec pa se spusti v vsak boj ter v njem pogine». Tako hočejo menda tudi naši, kajti za pametne besede niso dostopni.

ITALIJANSKA ZELENA KNJIGA O RAPALLSKI POGODBI

Italijanski listi objavljajo sledeči posnetek «zelene knjige»:

Minister za zunanje zadeve je predložil danes zbornici »zeleno knjigo«, ki vsebuje diplomatske listine, katere se nanašajo na sklenitev rapallske pogodbe. — Zelena knjiga vsebuje 101 listino. Prvi dve listini vzbujeta poročilo o sejah med ministrom Scialojo in gg. Pašičem in Trumbičem, ki so se vršile maja meseca l. 1920 v Pallanzi. Iz teh listin je razvidno, da so jugoslovenski zastopniki zahtevali takrat kot mejo Wilsonovo črto; Italiji so priznavali suverenost nad Reko, toda zahtevali so čase suverenost nad luko Barošem in na železnicami; dalje so zahtevali vse kvarnerske in dalmatinske otoke brez izjeme predlagali so avtonomijo za Zader in zahtevali, naj Italija prizna priključitev Črne gore h kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dne 15. maja je minister Scialoja naznanil, da so pogajanja vsled tedanje krize v italijanski vladi odgodena. Dne 28. junija 1920 je brzojavil grof Sforza italijanskemu zastopniku v Belgradu, da presoja Italija jadransko vprašanje zelo zmerno, toda ima razlog biti v skrbeh glede zadržanja Jugoslovenov. Dne 7. julija sta Millerand in Lord Curzon obljubila, da hosta Belgradu priporočala mir.

Dne 13. julija je grof Sforza brzojavil italijanskemu zastopniku v Belgradu, da je angleški poslanik v Rimu vprašal pri italijanski vladi pojasnila glede D'Annunzijevih priprav za pohod v Črno goro in Albanijo. Sforza je tudi obvestil zastopnika v Belgradu, da ga je Trumbič obiskal v Spa in da mu je on priporočal, naj jugoslovenska vlada odvrča vse nastope, ki bi mogli pokvariti dobre odnose med obema državama. Dne 21. julija je grof Sforza brzojavil iz Rima italijanskemu zastopniku v Belgradu vsebino svojih pogovorov s Trumbičem v Spa. Poslanik Imperiali je brzojavil 28. julija 1920 v Rim, da je Lord Curzon izjavil, da prepušča Italiji in Jugoslaviji, naj se neposredno sporazumete, in da nima namena posredovati. Dne 18. septembra je dobila vlada brzojavko iz Belgrada, v kateri je bilo rečeno, da je belgrajska vlada pripravljena se zopet pogajati. Minister za zunanje stvari je opozoril v odgovoru, da se pogajanja morajo vršiti v

Italiji in da Italija zahteva pred vsem resno mejo na suhem kot neobhodno državno potrebo.

Grof Bonin Longare je brzojavil 22. septembra iz Pariza grofu Sforzi vsebino pogovora, ki ga je imel z Millerandom. Millerand je takoj odobril stališče Italije glede meje pri Snežniku in je poslal v Belgrad brzojavko, v kateri je zagovarjal italijansko zahtevo. Tudi minister Leygues je izjavil grofu Boninu Longareju, da hoče pokazati svoje prijateljstvo nasproti Italiji ne le z besedo, temveč tudi z dejanjem, kajti francoska vlada bi rada videla, da bi bil ta spor rešen. Dne 25. septembra je prišla brzojavka iz Belgrada, ki je naznanjala, da je belgrajska vlada proti temu, da bi se pogajanja vršila v Italiji, ker se boji incidentov. Grof Sforza je odgovoril, da je vsak incident izključen in da vstraja pri svojem predlogu, da naj se pogajanja vršijo v Italiji. Dne 22. oktobra je grof Sforza brzojavil ital. poslanikom v Londonu in Parizu, da namerava povabiti Jugoslovene k direktnim pogajanjem, in je prosil, da naj to sporoče angleški oziroma pariški vladi. Obenem naj izrazijo željo, da naj bi se Jugosloveni pozvali na takojšnjo izpraznitev Koroškega.

24. oktobra je poslanik Bonin brzojavil, da mu je g. Leygues odgovoril, da bo deloval v zahtevanem zmislu. Leygues mu je izrazil svoje zadovoljstvo zaradi zopetnega začetka pogajanj.

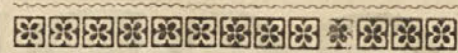
31. oktobra je brzojavil grof Sforza pariškemu in londonskemu poslaniku glavne točke italijanskega programa za pogajanja. Iste dne sta izročila poslanika Bonin in markiz Imperiali predsedniku poročilo g. Giolittija, ki je izrazil upanje, da bodo zavezniki učinkovito posredovali v Belgradu, da se doseže oni pomirljivi mir, ki je tudi v interesu Evrope. Londonski poslanik je brzojavil 1. nov. 1920, da ga je Lord Curzon vprašal za točne podatke o italijanskih zahtevah, ker se ne more obvezati na posredovanje, preden ne spozna ves načrt. 2. nov. 1920. je javil grof Bonin iz Pariza, da ga je g. Millerand zagotovil o svoji vroči želji, da bi prišlo do sporazuma, in je tudi izrazil dvom, da bi se moglo v Washingtonu oporekati zahtevani meji na Snežniku. Londonski poslanik je brzojavil dne 4. novembra vsebino svojega pogovora z Lloydom Georgejem. Ta mu je izjavil, da polaga veliko važnost v utrditev italijansko-angleškega prijateljstva. Dne 4. nov., je poslal grof Sforza vsem evropskim poslaništvom in v Washington okroznico, v kateri je naznanil predstoječi začetek pogajanj z Jugosloveni in dejal, da se bodo vodila v zmislu popustljivosti, toda z odločnim namenom, da se zagotove Italiji njene naravne meje. Dne 4. novembra je markiz Imperiali brzojavil iz Londona, da je Lloyd George sporazumno z Lordom Curzonom brzojavil v Belgrad v zmislu italijanskih želja. Enako je javil tudi grof Bonin iz Pariza glede Francije. Dne 10. novembra je Sforza brzojavil Giolittiju, da je vsled odločnih italijanskih zahtev. Trumbič izjavil, da sprejema mejo na

Snežniku, neodvisnost Rške in njeno zvezo z Italijo, razen tega priklopitev Zadra, Lošinja, Cresa, Lastovega in manjših otokov k Italiji. 12. nov. je bila pogodba podpisana in minister vnanjih stvari je to naznami diplomatskim zastopnikom v inozemstvu, poudarjajoč, da je s to pogodbo doseženo uedinjenje domovine v njenih polnih mejah in da se je ustvarila podlaga za vzajemno sodelovanje z Jugoslavijo. Zelena knjiga vsebuje besedilo pogodbe, podpisane v Rapallu proti povrnitvi Habsburžanov in besedilo odloka o imenovanju komisiji za izvršitev rapallske pogodbe. Končno so objavljena poročila raznih zastopnikov v inozemstvu, ki javljajo, da je sklenitev pogodbe naredila povsod dober vtisek.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

TISKARNA G. JUCH
Gorica, Via Morelli 14

**SPREJEMA VSAKO
TISKARSKO DELO**

Società Servizi Automobilistici ING. RIBI & C. i

sprejema predznanbe za izleto

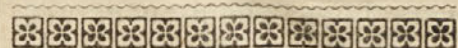
ob nedeljah in praznikah v

— Gradež. —

Za nedelje se bile stavljene

proge Kojasko-Dobra, Ajdov-

ščina - Vipava, Krmin - Čedad.

Zobozdravniški Atelje

Dr. STENER

in

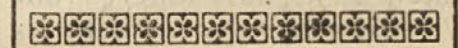
V. C. HANSEN

GORICA

Corso Vitt. Em. III. št. 34, I. n.

ordinira 9—12 - 2—16

- ob praznikih 9—12. -

Agrarni zadružni Konsorcij v Gorici

Zadruga z omejeno zavezo

Tekališče „Giuseppe Verdi“ št. 29 (Mestni dvorec)

Pri tem konsorciju se razprodajajo:

I. **KRMILA**: Oves, otrobi, moka za krmljenje, sezamove pogače, sol za živino.

II. **SEMENA ZA PAŠNIKE**: Različne vrste detelj, rastlin za krmljenje in vrtnin.

III. **GNOJILA**: napravljena umetno iz najboljših kemičnih snovi.

IV. **VITRIJOL IN ŽVEPLO**.

V. **PLUGI** znamke «Sack» in drugih ter razni poljedeljski stroji.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici

Anonimna družba - Društvena glavnica L 1.000.000

Agencije:

Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež,
Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisja bančnih nakazov,
ki so vporabljeni po celem kraljestvu